

سازمان نظام پرستاری با همکاری موسسه آموزشی آمارافزار (دکتر کشتکار) برگزار می کند:

از سری آموزش های

صفر تا ۱۰۰ پژوهش

اولین دوره آموزش مجازی:

طراحی و نگارش «پروپوزال پژوهشی»

1st Course on Designing & Writing of Research Proposal

تدوین، طراحی و تدریس کارگاه:

دکتر عباس کشتکار

(عضو هیات علمی دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران)

گروه هدف:

کلیه دانشجویان و دانش آموختگان مقاطع مختلف (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی) رشته های پرستاری، اتاق عمل، فوریت های پزشکی، هوشبری و علاقه مندان سایر رشته های علوم پزشکی

پروپوزال چیست؟

در بین اعضای جامعه علمی یا دانشگاهی (مانند اعضای هیات علمی، پژوهشگران و دانشجویان تحصیلات تکمیلی و ...)، کمتر کسی را می‌توان پیدا نمود که واژه یا عبارت **پروپوزال پژوهشی** را نشنیده باشد. «پروپوزال پژوهشی»، یک سند (مکتوب) علمی است که حاوی پیشنهاد نسبتاً جامع طراحی و اجرای یک مطالعه پژوهشی است. در بسیاری از سازمان‌های پژوهشی یا مؤسسات آکادمیک، اولین گام در فرایند «طراحی، اجرا و نگارش یک مطالعه پژوهشی» را، فعالیت بسیار مهم و تأثیرگذار، «طراحی و نگارش پروپوزال» در نظر گرفته‌اند.

از نظر محتوایی، یک پروپوزال (پیش‌طرح) پژوهشی، حاوی بخش‌ها و اجزاء مختلف یک مطالعه پژوهشی می‌باشد. این سند مکتوب علمی به‌طور معمول، مشتمل بر تمام بخش‌های یک پروژه یا فرایند پژوهشی است، هر چند که اطلاعات محتوایی این سند، خلاصه‌ای از پیشنهاد اجرایی یک پروژه پژوهشی را در اختیار تمام ذینفعان آن پروژه (اعم از تیم پژوهش، سازمان حمایت‌کننده یا تأمین‌کننده اعتبار یا بودجه آن پژوهش، داوران یا ارزیابان آن پروژه و ...) قرار می‌دهد. به عبارت دیگر، با مطالعه یک پروپوزال پژوهشی، باید مشخص گردد که پژوهشگر یا تیم پژوهشگران قصد طراحی و اجرای چه پژوهشی؟، با چه هدف یا اهدافی؟، از طریق چه روش یا راهکار اجرایی؟ و با چه روش تجزیه و تحلیل آماری و درنهایت، با چه رویکردی قصد مدیریت این پروژه را دارند؟

از آنجا که یک پروپوزال پژوهشی، **اولین نقطه تماس سازمان‌ها یا مؤسسات آکادمیک یا علمی** با محقق یا تیم پژوهشی است، بنابراین مطلوب و با کیفیت بودن این مستند علمی، بسیار حائز اهمیت است، چرا که در غیر این صورت، تصویری که از تیم پژوهشی و پژوهشگر در ذهن سازمان ارزیابی‌کننده پژوهش، ایجاد می‌گردد، تصویر مثبتی نیست.

از طرف دیگر، بر اساس قوانین آموزشی و پژوهشی حاکم بر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، تمامی دانشجویان تحصیلات تکمیلی کشورمان (مقطع کارشناسی ارشد و بالاتر)، در هر رشته یا مقطعی که مشغول به تحصیل هستند، باید برای ثبت مراحل اداری **پایان‌نامه** خود، ابتدا یک «پروپوزال» تدوین یا آماده نمایند؛ بنابراین یادگیری روال منطقی و مطلوب نگارش یک پروپوزال، برای این گروه نیز، بسیار حائز اهمیت است.

چه زمانی باید یک پروپوزال بنویسیم؟

با توجه به توضیحات قبلی، هر زمان که یک پژوهشگر یا تیم پژوهشی، قصد طراحی و اجرای یک پروژه پژوهشی را داشته باشد، در ابتدا باید یک سند علمی (مکتوب)، به نام «**پروپوزال**»، تدوین و آماده نماید. البته در برخی سازمان‌ها و مراکز آکادمیک یا پژوهشی (به‌طور معمول در برخی سازمان‌های بین‌المللی مانند دفاتر و ارگان‌های زیرمجموعه سازمان بهداشت جهانی، دفاتر منطقه‌ای صندوق کودکان سازمان ملل یا صندوق جمعیت ملل متحد و ...)، ابتدا از پژوهشگران متقاضی اجرای یک پژوهش دارای اولویت (از نظر

آن سازمان)، یک **فرم پروپوزال با فرمت یا چارچوب خلاصه**، دریافت می‌کنند و پس از یک بررسی یا ارزیابی اولیه، آنگاه از برخی از محققینی که معیارهای لازم برای این مرحله اولیه را دارا بودند، می‌خواهند که فرم کامل پروپوزال را تکمیل و ارسال نمایند. به‌طور معمول به این فرم خلاصه، پیش پروپوزال (Pre-proposal) یا همان Proposal Abstract می‌گویند.

آیا همه پروپوزال‌ها، دارای یک چارچوب یا فرمت یکسان هستند؟

هرچند پاسخ به این سؤال، خیر است، اما می‌توان ادعا نمود که تقریباً حدود ۹۰ درصد از فرمت‌ها یا چارچوب‌های پروپوزال در کشورمان یا حتی پروپوزال‌های دانشگاه‌ها یا مراکز آموزشی یا پژوهشی دیگر (در سرتاسر جهان)، دارای اجزاء و زیر بخش‌های مشابهی می‌باشند. فلذا بدیهی است که هر پژوهشگری با یادگیری و آموزش بخش‌های مختلف یک پروپوزال به‌صورت استاندارد، قادر خواهد بود که فرمت‌های مختلف پروپوزال‌های رایج در مراکز دانشگاهی کشور و حتی فرمت‌های رایج در سایر دانشگاه‌ها و مراکز آکادمیک سایر کشورها و همچنین فرمت‌های معمول در سازمان‌های بین‌المللی را تکمیل نماید.

آیا در این دوره آموزشی، فقط نحوه تکمیل این فرم یا چارچوب را فرا می‌گیرید؟

خیر، در این دوره آموزشی علاوه بر یادگیری و یا آشنایی با نحوه تکمیل بخش‌های مختلف فرم یا تمپلیت پروپوزال‌های پژوهشی، با مفاهیم و موضوعات پایه‌ای دیگری در پژوهش‌های عرصه علوم سلامت و پزشکی (به‌طور عام) و حیطه علوم پرستاری و گرایش‌های وابسته و مرتبط با آن (به‌طور خاص)، آشنا خواهید شد. در واقع باید اذعان نمود که نام صحیح این دوره آموزشی، «**دوره آموزشی روش تحقیق پایه**» است. در این دوره آموزشی، تمام موضوعات دانشی و مهارتی اساسی یا پایه مورد نیاز برای تعریف یک پژوهش، اجزاء یک طرح پژوهشی (پروپوزال)، مفاهیمی از قبیل «طراحی مطالعه»، «متغیرهای مطالعه»، «سوالات یا فرضیات مطالعه»، «اهداف مطالعه»، «روش‌های محاسبه حجم نمونه» و ...، آموزش داده شده و در عین حال، نحوه نگارش بخش‌های مختلف یک «پروپوزال پژوهشی» نیز آموزش داده خواهد شد. بنابراین بعد از این دوره آموزشی، شرکت‌کنندگان باید قادر باشند ضمن کسب توانمندی تکمیل بخش‌ها یا زیر بخش‌های مختلف یک پروپوزال پژوهشی، مفاهیم اساسی پر کاربرد در مطالعات پژوهشی را بدانند و قادر به تفسیر کاربردی این مفاهیم باشند.

این دوره آموزشی برای چه افراد یا گروه‌هایی مناسب است؟

این دوره آموزشی، برای کلیه دانش‌آموختگان و دانشجویان (کلیه مقاطع) رشته‌های پرستاری و سایر گرایش‌های وابسته یا مرتبط که دارای یکی از ویژگی‌ها یا شرایط زیر باشند، مفید و ضروری است:

- افرادی که تا کنون در این دوره آموزشی یا دوره‌های مشابه یا معادل آن، شرکت نداشته‌اند.
- افرادی که برای تکمیل بخش‌های مختلف یک پروپوزال پژوهشی، با مشکل مواجه بوده‌اند.

- افرادی که بیش از ۳ سال از شرکت آن‌ها در دوره روش تحقیق پایه، یا دوره‌های مشابه گذشته است و در طول این مدت، هیچ‌گونه فعالیت پژوهشی نداشته‌اند.
- افرادی که تمایل دارند تا به دانش و مهارت‌های پژوهشی، به‌صورت پایه و اصولی مسلط شوند.
- افرادی که در ذهن خود ایده یا ایده‌های پژوهشی دارند، اما نمی‌دانند که باید برای اجرایی نمودن این ایده‌ها از کجا آغاز نمایند.
- افرادی که ممکن است در پژوهش بی‌سابقه نباشند و حتی دارای یک یا چند مقاله پژوهشی نیز هستند، لیکن در مکاتبات قبلی، با این نقد از سوی داوران مقالات یا طرح‌های پژوهشی خود مواجه شدند که از نظر متدولوژی (روش‌شناسی)، طراح‌های آن‌ها نامناسب است!
- و ...

سرفصل‌های مهم و اصلی این دوره آموزشی چیست؟

در این دوره آموزشی کاربردی، این موضوعات مهم آموزش داده شده و فراگیران به دانش و مهارت‌های زیر، دست پیدا می‌کنند:

- * درک عمیق نظری و عملی مفاهیم مرتبط با «انتخاب موضوع یا عنوان پژوهش»
- * آشنایی با تعاریف مختلف از یک «پژوهش» یا «پروژه پژوهشی» و همچنین آشنایی با تعاریف مفهومی یا کاربردی آن
- * آشنایی با انواع طبقه‌بندی‌های کلی پژوهش‌ها، از قبیل پژوهش‌های نظری (توسعه‌دهنده مرزهای دانش) در مقابل پژوهش‌های کاربردی؛ پژوهش‌های اولیه در مقابل پژوهش‌های ثانویه و حتی ثالثیه
- * درک مفهوم «بیان مسئله» در یک پروپوزال و کارکردهای آن و کسب دانش و مهارت نحوه نگارش این بخش
- * ارتقاء دانش و مهارت‌های پایه و عمومی پژوهشگران در خصوص «جستجوی مقدماتی» در منابع علمی و شیوه خلاصه نمودن مطالب یا یافته‌های مطالعات / مقالات پژوهشی مشابه موضوع مورد نظر محقق، شیوه رفرنس دهی به آن‌ها و کسب دانش و مهارت‌های شرکت‌کنندگان در زمینه چگونگی تکمیل بخش «بررسی متون» در پروپوزال
- * درک نظری و مفهومی «هدف / اهداف» در یک پروژه پژوهشی و آشنایی با انواع اهداف پژوهشی از قبیل «هدف اولیه» یا «اهداف ثانویه» در یک پژوهش و تفاوت‌های آن‌ها
- * ارتقاء دانش و مهارت طبقه بندی انواع مطالعات پژوهشی و یادگیری اینکه چرا در گرایش‌های مختلف علمی، طبقه‌بندی‌های انواع پژوهش‌ها با یکدیگر، تفاوت‌های قابل توجهی دارند.
- * ارتقاء دانش و مهارت شرکت‌کنندگان در خصوص یک طبقه بندی شایع و پرکاربرد از انواع مطالعات پژوهشی در علوم زیستی و پزشکی

- * درک نظری و عملی منطق «محاسبه حجم نمونه» در انواع مطالعات پژوهشی و آشنایی با برخی عوامل مهم در افزایش یا کاهش حجم نمونه
- * ارتقاء دانش و مهارت محاسبه حجم نمونه در انواع مطالعات پر کاربرد در علوم پزشکی و سلامت ، به ویژه پژوهش های شایع حیطه پرستاری و آشنایی با فرمول های ساده و رایج محاسبه حجم نمونه و چگونگی کار با آن ها و همچنین کسب مهارت استفاده از web-based calculators برای محاسبه حجم نمونه در شرایط مختلف
- * درک نظری و مفهومی، «روش ها یا تکنیک های مختلف نمونه گیری» به تفکیک دو گروه اصلی روش های تصادفی و غیر تصادفی و یادگیری مزایا و معایب هر تکنیک، به منظور کسب مهارت انتخاب روش ها در شرایط مختلف
- * آشنایی با مفهوم «متغیر» و درک نظری و عملی آن در پژوهش، یادگیری دسته بندی یا طبقه بندی انواع متغیرها، بر اساس انواع دسته بندی ها و ارزیابی نقش انواع «متغیرها» در یک پژوهش و کسب مهارت تکمیل «جدول متغیرها» در یک پروپوزال پژوهشی
- * درک نظری و عملی مفاهیم مهمی از قبیل «سنجش یا اندازه گیری»، «روش های سنجش یا جمع آوری داده ها» و «ابزارهای جمع آوری داده ها» و آشنایی با انواع مختلف «روش ها» و «ابزارها» و یادگیری مزایا و معایب هر یک از انواع آن ها
- * آشنایی و درک نظری و مفهومی واژه های «پایایی» (Reliability)، «روایی» (Validity)، «خطای تصادفی» (Random Error) و «سوگرایی» یا «تورش» (Bias) و سایر اصطلاحات یا عبارات مرتبط و مشابه در حیطه سنجش یا اندازه گیری در انواع پژوهش ها
- * کسب دانش و مهارت انتخاب «روش ها» و «ابزارها» ی جمع آوری داده ها در شرایط و انواع مختلف مطالعات پژوهشی و دستیابی به بهترین ترین انتخاب ممکن
- * یادگیری اصول و مبانی «اخلاق در پژوهش ها» و آشنایی با مفاهیم بسیار مهم و نوینی از قبیل Plagiarism، Scientific Misconduct و همچنین Retraction مقالات در انواع پژوهش ها و آشنایی با برخی قوانین و دستورالعمل های جدید در سطوح جهانی و کشوری
- * آشنایی با «محدودیت های اصلی پژوهش ها» در انواع مطالعات پژوهشی، بخصوص در انواع شایع پژوهش های پرستاری (علوم پزشکی و سلامت) و چگونگی برخورد با این محدودیت های شایع
- * درک نظری و عملی مفهوم «مدیریت پژوهش» در سطح یک مطالعه پژوهشی و اصول مهم مدیریتی که یک پژوهشگر باید بداند
- * آشنایی با مفهوم نظری و عملی ابزار «جدول گانت» و نحوه کار با آن و چگونگی تدوین یا ترسیم این جدول در انواع پروپوزال ها

* آشنایی با فرایند «پیش‌بینی بودجه» یک پروژه پژوهشی، بر اس اس قوانین رایج در کشور و

دسته‌بندی انواع هزینه‌ها و تکمیل جداول مربوط به بودجه در پروپوزال

* آشنایی با فرایندهای سابمیت (ثبت)، ارزیابی یا داوری طرح‌های پژوهشی و همچنین قوانین پژوهشی حاکم بر شوراها و پژوهشی مراکز دانشگاهی کشورمان و برخی مراکز معتبر بین المللی و نکات مهمی که باید پژوهشگران به آن توجه نمایند.

* آشنایی با مفهوم سند (مکتوب) RFP (Request for Proposal) و فرق آن با پروپوزال

* آشنایی با سند (مکتوب) «پروتکول پژوهشی» و بیان شباهت‌ها و تفاوت‌های آن با پروپوزال‌های پژوهشی و آشنایی با شرایطی که ممکن است از پژوهشگران، علاوه بر پروپوزال، پروتکول نیز طلب نمایند؟

* آشنایی با دو مفهوم مهم «تضمین کیفیت» و «کنترل کیفیت» و رابطه این مفاهیم با پروپوزال‌های پژوهشی

* آشنایی با مفهوم نظری و عملی «فاز پایلوت» یا «مطالعه پایلوت (پیشاهنگ)» در انواع پژوهش‌ها و یادگیری برخی ملاحظات مهم در این فاز یا پیش‌درآمد

* آشنایی با چند فرمت رایج «پروپوزال پژوهشی» و تمپلیتهای مربوطه در سطح چند دانشگاه (داخل کشور)، چند مرکز آکادمیک جهانی و چند سازمان بین المللی مرتبط با پژوهش‌های حیطة پرستاری (علوم پزشکی و سلامت) و آشنایی با تفاوت‌های این فرم‌ها

* طرح چند سناریوی کاربردی و ارائه چندین کار عملی مرتبط، به منظور تعمق بخشیدن به یادگیری و کسب مهارت‌های فراگیران یا شرکت‌کنندگان. ضمناً پس از طرح و ارائه این کارهای عملی (پروژه محور)، اجرا و پاسخ به این سناریوها نیز توسط مدرس صورت می‌گیرد تا امکان مقایسه پاسخ‌ها یا راه‌حل‌های بکار گرفته‌شده از طرف فراگیران، نیز وجود داشته باشد. سناریوها و کارهای عملی یادشده (حداقل ۵ کار عملی)، در بخش‌های زیر، ارائه می‌گردد:

✓ نگارش حداقل سه پاراگراف بخش «بررسی متون» یک پروپوزال، مبتنی بر «جستجوی انجام‌شده» توسط فراگیر و رفرنس دهی مناسب به منابع آن‌ها (رفرنس دهی داخل متن و انتهای سند)

✓ تعیین «طراحی یک پژوهش / مطالعه پژوهشی» برای پاسخ دادن به یک سؤال یا هدف اصلی ارائه‌شده به فراگیران، به منظور تقویت دانش و مهارت‌های متدولوژیک فراگیران و نقادی انتخاب این طرح یا مطالعه پژوهشی (فراگیر یا شرکت‌کننده به چه نکاتی در دفاع از انتخاب طرح پژوهشی خود، می‌پردازد؟ چه دلایل توجیهی را برای کنار گذاشتن سناریوهای بدیل یا آلترناتیو، ارائه می‌نماید؟ و ...)

- ✓ محاسبه حجم نمونه بر ای یک سناریوی فرضی (مبتنی بر پژوهش‌های پر کاربرد حیطة پرستاری در ژورنال‌های پرستاری داخلی و بین‌المللی) و نقّادی نمودن این محاسبه از نظر نقاط قوت و ضعف محاسبه مربوطه (چه عواملی می‌تواند این برآورد یا محاسبه را تقویت و چه عواملی می‌تواند این محاسبه را تضعیف نماید؟)
- ✓ تعیین «روش یا تکنیک نمونه‌گیری» برای سناریوی فرضی (می‌تواند همان سناریو بند قبلی باشد یا مبتنی بر سناریوی دیگر و یا حتی شرایط تلفیقی باشد) و نقّادی نمودن نقاط قوت و ضعف روش نمونه‌گیری پیشنهادی توسط فراگیر (چه عواملی می‌تواند روش مورد نظر فراگیر را تقویت نموده و چه عواملی می‌تواند این روش را تضعیف نماید؟)
- ✓ تکمیل «جدول متغیرها» بر اساس طرح یک سناریوی فرضی (مبتنی بر یک مطالعه یا مقاله پژوهشی) و تأکید بر نکات پر چالش این جدول
- ✓ و سایر کارهای عملی مورد نیاز

آیا با شرکت در این دوره آموزشی، می‌توانیم به دانش و مهارت‌های کامل مورد نیاز یک پژوهشگر حرفه ای حیطة پرستاری یا علوم پزشکی، دست پیدا کنیم؟

قطعاً پاسخ این سؤال خیر است. به عبارت دیگر، هر چند بسیار بدیهی به نظر می‌رسد که در هیچ دانش و مهارت امروزی جهان، با شرکت و فراگیری یک دوره آموزشی پایه، آن‌هم در محدوده حدود ۲۰ ساعت، نمی‌توان به سطح حرفه ای رسید، لیکن نکته مهم این است که این واقعیت، هیچ‌گونه خللی به جایگاه بی‌بدیل این دوره پایه و اساسی در تقویت دانش و مهارت‌های یک پژوهشگر نداشته و نخواهد داشت.

بسیار رخ داده است که برخی متخصصین، به دلیل جایگاه پایه‌ای این دوره آموزشی (بخصوص در شرایطی که مباحث و سرفصل‌های این دوره را بسیار ساده و ابتدایی تلقی می‌کنند)، از این دوره گذر کرده و بدون شرکت در این دوره آموزشی پایه، شرکت در سایر دوره‌های آموزشی روش تحقیق، آمار کاربردی و حتی نگارش مقالات علمی را آغاز می‌نمایند. تجربه نشان داده است که متأسفانه این افراد باید در مقاطع زمانی بعدی و فقط به خاطر این دیدگاه نادرست، خسارات بعضاً جبران‌ناپذیری را برای این رویکرد ناصحیح خود، پردازند. حال بیابید، تصور نمایید که ارزش مادی و معنوی خسارات متعاقب ردّ کردن (Rejection) هر یک مقاله یا طرح پژوهشی که یک محقق، به خاطر کم‌اهمیت شمردن این دوره آموزشی پایه، به این سرنوشت مبتلا شده، چقدر است؟! بخصوص اینکه، می‌توانست با شرکت در این دوره آموزشی و فراگیری دانش و مهارت‌های مفید پیرامون آن، از این چنین وقایعی پیشگیری نماید.

شیوه برگزاری دوره آموزشی «طراحی و نگارش پروپوزال پژوهشی برای پرستاران»، چگونه است؟

محتوای این دوره آموزشی، مشتمل بر ۲۰ ساعت آموزش نظری و عملی است که ب ۱ چارچوب یا قالب بندی مبتنی بر «فصول» و «دروس» مختلف و با ترکیب انواع محتوای آموزشی مختلف (مانند فیلم های آموزشی ۳۰-۴۰ دقیقه ای و سایر انواع محتوای آموزشی متنی و ...) در اختیار فراگیران یا شرکت کنندگان قرار می گیرد.

نکته مهم دیگر نیز این است که این دوره آموزشی، فرمت یا شیوه ارائه حضوری نداشته و فقط و فقط به صورت مجازی (آفلاین) در دسترس علاقه مندان قرار می گیرد.

چارچوب یا قالب بندی دوره آموزشی «طراحی و نگارش پروپوزال پژوهشی برای پرستاران»، چگونه است؟

محتوای آموزشی این دوره، دارای یک «فهرست مطالب» تعریف شده و مدوئی است که می توان آن را مشابه فهرست مطالب یک کتاب یا یک فرآورده آموزشی مدوّن، تصوّر نمود. فلذا تأکید می گردد که قبل از اینکه مشاهده یا ملاحظه فیلم های آموزشی را شروع کنید، حتماً این فهرست را مطالعه نموده و مطابق با روال یا ترتیبی که در این فهرست درج گردیده، آموزش خود را شروع کنید.

به منظور آشنایی فراگیران، ابتدا قالب بندی این دوره (یا بخش بندی آن)، توضیح داده می شود. محتوای این دوره آموزشی، ابتدا به بخش های بزرگتری به نام «فصل»، تقسیم شده و سپس در زیرمجموعه هر «فصل»، چند «درس» تعریف می گردد. بدیهی است که هدف از این ساختار یا قالب بندی، بهره مندی از یک ساختار سلسله مراتبی است تا در ذهن فراگیر، امکان دسته بندی یا طبقه بندی مفاهیم و مطالب، به سهولت امکان پذیر گردد. ضمناً این شیوه مرسوم و معمول، امکان دسترسی سریع تر هر مطلب یا مفهوم را به فراگیران، ممکن می سازد؛ بنابراین بر اساس مطالب پیش گفت، بخش اصلی «فهرست مطالب» این دوره آموزشی، مشتمل بر همین ساختار «فصول» و «دروس» زیرمجموعه می باشد.

در فهرست مطالب این دوره آموزشی، فقط اسامی فصول و دروس را مشاهده نمی کنیم، بلکه انواع دیگری از محتوای آموزشی را نیز در این ساختار سلسله مراتبی، در کنار نام فصول و دروس، مشاهده خواهید نمود. حال به ذکر این انواع مختلف از محتوای آموزشی، می پردازیم:

- ویدیوی آموزشی: این محتوای آموزشی، به طور معمول به بخش هایی از آموزش دروس مختلف در این دوره آموزشی اشاره دارد که به صورت سخنرانی ارائه می گردد و بیشتر این مطالب مشتمل بر مفاهیم نظری و تا حدودی رویکردهای عملی است. لازم به ذکر است که با توجه به محدودیت اعمال شده برای حجم زمانی این ویدیوهای آموزشی (بین ۳۰ تا ۴۰ دقیقه)، هر یک از دروس در این دوره آموزشی از طریق چندین ویدیوی آموزشی، به فراگیر ارائه می گردد.
- اسلایدهای آموزشی: این محتوای آموزشی، همان اسلایدهای مدرس است که در هر فیلم آموزشی به ترتیب و بر اساس همین اسلایدها، تدریس خود را ارائه می نماید. در بیشتر

نظرسنجی‌های به‌عمل‌آمده از شرکت‌کنندگان دوره‌های مجازی، علاقه و تمایل زیادی به در اختیار داشتن اسلایدهای کامل مدرس، اظهار شده است. فلذا به‌منظور رعایت اصل مشتری‌مداری در فرایندهای آموزشی، این درخواست نیز اجابت گردیده و امکان دستیابی به کل اسلایدهای مدرس، وجود دارد.

➤ **فایل متنی (با فرمت word یا pdf):** خواندن یا مرور برخی مستندات مشابه (مانند پروپوزال‌های واقعی یا فرضی برخی پژوهشگران که به‌عمد در برخی از بخش‌های آن‌ها، اشکالات یا نقایصی قرار داده شده تا فراگیران با تمرکز بر این متون و یافتن این نقایص، مهارت‌های مربوطه را در خود تقویت نمایند) یا مرور برخی متون مانند مقالات یا صورت‌مسئله سناریو یا کارهای عملی، می‌تواند نشان‌دهنده کاربردهای مختلف متون یا فایل‌های متنی در بین انواع محتوای آموزشی این دوره باشد.

➤ **آزمون‌های کتبی پایان فصول:** علاوه بر کارها یا سناریوهای عملی، آزمون‌های کتبی که عمدتاً به ارزیابی حیطه‌های دانشی فراگیر، تمرکز دارد نیز در این دوره آموزشی پیش‌بینی شده است. سؤالات این آزمون‌ها، به‌طور معمول «چهارگزینه‌ای» یا «صحیح - غلط» طراحی شده تا ضمن سادگی و زمان‌بری کوتاه، امکان تصحیح اتوماتیک این آزمون‌ها، ارزیابی هوشمند وضعیت پیشرفت فراگیر و گزارش به خود فراگیر و مدرس (و البته مسؤولین سازمان نظام پرستاری)، وجود داشته باشد.

➤ **ارزشیابی پایان دوره:** از طریق یک نمره وزنی (میانگین وزنی) بین نمرات آزمون‌های پایانی فصول و همچنین نمرات ارزیابی پاسخ‌های داده شده به کارهای عملی یا سناریوها، یک نمره در مقیاس صفر تا ۲۰، تهیه و این نمره به فرد فراگیر و سازمان نظام پرستاری، ارائه می‌گردد.

لازم به ذکر است که نسخه نهایی «فهرست مطالب» یک دوره آموزشی، در زمان آغاز آن دوره آموزشی و دسترسی فراگیران به سامانه دریافت محتوای آموزشی، منتشر می‌گردد و **بهتر است همیشه به این موضوع توجه فرمایید که طراح، تولیدکننده محتوا و یا مدرس این دوره آموزشی، تمام سعی و تلاش خود را بکار خواهد گرفت تا بهترین و کارآمدترین شیوه انتقال مطالب و محتوای آموزشی به علاقه‌مندان این آموزش‌ها، انتخاب گردد؛** بنابراین بازبینی و اصلاح دوره ای تمامی فهرست‌های مطالب دوره‌های آموزشی، امری بسیار معمول بوده و قطعاً یکی از مهم‌ترین عواملی که این بازبینی را اجتناب‌ناپذیر می‌نماید، تفاوت‌های شرکت‌کنندگان در این دوره/ دوره‌های آموزشی مشابه، می‌باشد.

نحوه ثبت‌نام در دوره آموزشی «طراحی و نگارش پروپوزال پژوهشی برای پرستاران»، چگونه است؟

از آنجا که این دوره آموزشی، در قالب همکاری بین **سازمان نظام پرستاری و موسسه آموزش تخصصی آمار افزار** ارائه می‌گردد، بدیهی است که کلیه علاقه‌مندان و دوستداران این مباحث، ابتدا باید از طریق

وب سایت سازمان به آدرس <http://ino.ir/amozech> ثبت نام خود را تکمیل نموده و شهریه خود را بر اساس جدول ذیل پرداخت نمایند. سپس نام کاربری، رمز عبور و همچنین لینک ورود به دوره از طریق پیامک برای کاربر ارسال می گردد. لازم به ذکر است، کلیه محتوای آموزشی بر اساس سرفصل های تعریف شده، در پروفایل شخصی کاربر قابل دسترس می باشد.

برای اطلاع شما بزرگواران از شهریه های این دوره آموزشی، جدول زیر تنظیم گردیده است:

جدول شهریه های دوره آموزشی طراحی و نگارش پروپوزال پژوهشی

گروه	شرایط فراگیران	مبلغ شهریه
A	کلیه دانش آموختگان مقاطع مختلف (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی) رشته های پرستاری، اتاق عمل، فوریت های پزشکی، هوشبری عضو معتبر سازمان نظام پرستاری	۲۰۰،۰۰۰ تومان
B	کلیه دانشجویان مقاطع مختلف (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی) رشته های پرستاری، اتاق عمل، فوریت های پزشکی، هوشبری	۱۵۰،۰۰۰ تومان
C	دانشجویان و دانش آموختگان سایر رشته های علوم پزشکی	۲۵۰،۰۰۰ تومان

«به امید در پیش داشتن و برگزاری دوره آموزشی موفق و کسب رضایت شما علاقه مندان»

سازمان نظام پرستاری
جمهوری اسلامی ایران